

AF GRUPPEN NORGE AS AF ANLEGG

Postboks 6272 Etterstad
0603 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon

Ludmila Pechinkina, 37 01 78 47

Vedtak om tillatelse etter forurensningsloven og forurensningsforskriften til mudring og sprengning i Bukkesteinsvannet i Kristiansand kommune og avslag på søknaden om dumping av overskuddsmasser fra mudring

Statsforvalteren gir tillatelse til AF Gruppen Norge AS AF Anlegg til å sprengre tidligere utfylte større steinblokker og mudre sediment og tidligere utfylte steinmasser i Bukkesteinsvannet i Kristiansand kommune. Vedtaket er gjort etter forurensningsloven § 11 og forurensningsforskriften § 22 - 6. Vi avslår den delen av søknaden som gjelder dumping av overskuddsmasser fra mudring. Vedtaket er gjort etter forurensningsloven § 11 og forurensningsforskriften § 22-4. Vedtakene kan påklages innen tre uker.

Vi varsler saksbehandlingsgebyr. Dere kan kommentere varselet innen to uker.

Vi viser til søknad av 15.01.2024, vedlegg til den, møte den 18.06.2024 og øvrig kommunikasjon i saken. Vi beklager lang saksbehandlingstid.

1 Vedtak

1.1 Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren i Agder gir AF Gruppen Norge AS AF Anlegg tillatelse til å sprengre større steinblokker (totalt inntil 250 m³) og mudre inntil 500 m³ bunnmasser (stedlig sediment og tidligere utfylte steinmasser, inkludert sprengte steinblokkmasser) i Bukkesteinsvannet i Kristiansand kommune. Tillatelsen gjelder i to år. Vilkårene til tillatelsen følger vedlagt.

Vedtaket om tillatelse er hjemlet i forurensningsforskriften § 22-6 første ledd, jf. § 22-3, og forurensningsloven § 11, jf. § 16.

1.2 Vedtak om avslag

Statsforvalteren i Agder gir AF Gruppen Norge AS AF Anlegg avslag på søknaden om dumping av overskuddsmasser fra mudring.

Vedtaket om avslag er hjemlet i forurensningsforskriften § 22-4 og forurensningsloven § 11.

2 Varsel om saksbehandlingsgebyr

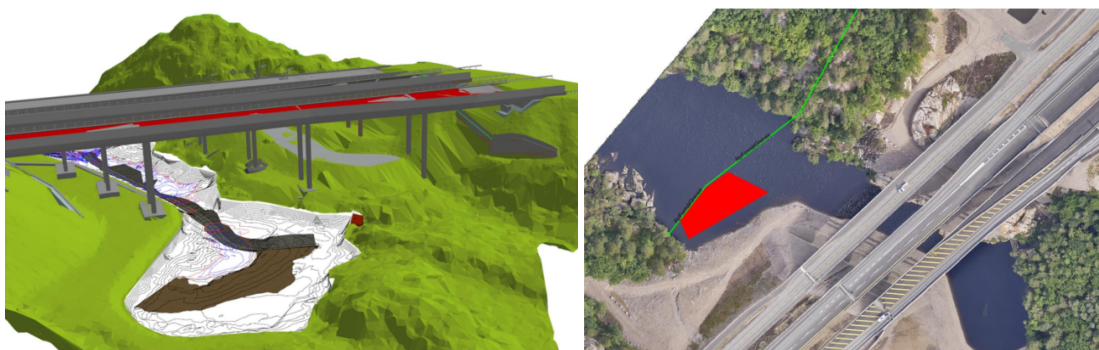
Dere skal betale gebyr for vår behandling av søknaden, jf. forurensningsforskriften § 39-3. I brev av 26.02.2024 varslet vi at saken skulle plasseres i gebyrsats 7. Det har vist seg at saksbehandlingen har medført en større ressursbruk hos Statsforvalteren enn forventet, og vi varsler derfor at vi vil fatte vedtak om saksbehandlingsgebyr i sats 6. Etter endringer i gebyrsatsene f.o.m. 01.07.2024 tilsvarer dette kr 44 300.

Dere kan sende merknader til dette forhåndsvarselet til oss innen to uker etter at dere har mottatt det.

3 Kort om bakgrunnen for saken

For å oppnå en større dybde i en etablert kanal under en bro over Bukkesteinsvannet i Kristiansand kommune søker AF Gruppen Norge AS AF Anlegg (heretter AF Gruppen) om å fjerne/mudre inntil 250 m³ tidligere utfylte steinmasser i forbindelse med bygging av ny E39-veistrekning¹, jf. figur 1. Tiltakshaver opplyser i søknaden at enkelte steiner er så store at de må sprenges før mudring. AF Gruppen søker derfor å sprengne tidligere utfylte større steinblokker. Det er ikke undersøkt hvor store mengder stein som ev. må sprenges, og tiltakshaver søker derfor om å sprengne 250 m³ steinblokker. Dette volumet tilsvarer det totale volumet steinmasser som tiltakshaver søker om å mudre, men tiltakshaver presiserer at dette er grunnet usikkerheten og at omfanget av sprengningen mest sannsynlig ikke er så omfattende. Ifølge søknaden skal steinmassene, inkludert sprengte steinblokker, tas opp på land og deretter flyttes til nordsiden av veifyllingen og plasseres der under den laveste regulerte vannstanden innenfor reguleringsområdet, jf. figur 1.

I tillegg søker AF Gruppen om å mudre 250 m³ stedlig sediment for å jevne ut et areal oppstrøms terskelen i Bukkesteinsvannet, jf. figur 1. Dette er fortrengete masser etter tidligere utført utfylling, jf. avsnittet ovenfor. Ifølge søknaden skal massene i utgangspunktet forskyves og arronderes på bunnen, men hvis det ikke er plass til å forskyve massene, skal de graves opp og legges ned på bunnen innenfor opprinnelig omsøkt utfyllingsareal i 2019 (rødt areal til høyre i figur 1). Hvis massene er svært løse, kan det ifølge søknaden være aktuelt å pumpe massene direkte til disponeringsområdet. Omsøkt mudringsvolum er et estimat, og det er usikkert hvor mye av massene som lar seg flytte rundt på under vann og hvor mye av massene som må flyttes oppstrøms. De angitte mengdene er beregnet basert på utført skanning og dykkerbefaring. Massene som ev. tas opp av vannet og ikke disponeres som planlagt, vil ifølge opplysningene i søknaden kjøres til avfallsanlegg på lastebil med tette karmar.

Figur 1 Til venstre: kanalen hvor steinmassene skal mudres, er markert grått, og området hvor fortrengete sedimenter ligger, er markert brunt opp bildet til venstre. Til høyre: rød merking viser omsøkt areal for disponering av massene etter mudring, og grønn strek viser reguleringsgrensen. Utklipp fra vedlegg «Skisser til mudring og utfyllingssøknad Bukkesteinsvann» til søknaden.

¹Daværende Fylkesmannen i Agder ga den 07.06.2019 tillatelse til AF Gruppen AS tillatelse til å fylle ut sprengstein og mudre sedimentmasser i bl.a. Bukkesteinsvannet.

Ifølge søknaden kan det være aktuelt å utføre tiltakene både fra land og fra lekter. Det er utplassert siltgardiner i Indre Fiskåvann, som etter tiltakshavers vurdering er tilstrekkelig for å hindre partikkelspredning nedstrøms vassdraget. I søknaden opplyser AF Gruppen at det også trolig vil være lavere vannstand når tiltakene skal gjennomføres, noe som vil hindre mye av partikkelspredningen nedstrøms tiltaksområdene.

Sedimentundersøkelse

Sedimentundersøkelsen ble gjennomført av Norconsult Norge AS i november 2023 rett sør for broen over Bukkesteinsvannet. I to av de tre prøvepunktene er det påvist forurensning i sediment. I ett prøvepunkt er det målt forhøyede konsentrasjoner av antracen, mens i det andre prøvepunktet er det målt forhøyede konsentrasjoner av antracen, benzo(g,h,i)pyrenen og indeno(1,2,3-cd)pyren. De høyest påviste konsentrasjonene tilsvarer tilstandsklasse IV (dårlig) for sediment, jf. Miljødirektoratet sin veileder M-608 «Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota – revidert 30.10.2020». Når det gjelder sedimentenes sammensetning, viser undersøkelsen at andel av små partikler (silt og leire) varierer mellom ca. 26 og 81 %.

3.1 Rettslig utgangspunkt

Forurensningsloven

Når Statsforvalteren vurderer om tillatelse til tiltak som representerer en fare for spredning av forurensning, skal gis, og eventuelt på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltakene sammenholdt med fordeler og ulemper tiltakene for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 siste ledd. I vurderingen vil vi særlig ta i betraktning i hvilken grad de omsøkte tiltakene er akseptable sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2.

Forurensningsforskriften

Etter forurensningsforskriften §§ 22-3 og 22-4 er henholdsvis mudring og dumping fra skip forbudt, unntatt når tillatelse er gitt i medhold av § 22-6 første ledd. Ved avgjørelse av tillatelse skal Statsforvalteren legge vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens forvaltningsmål i §§ 4 og 5 ligger til grunn for Statsforvalterens myndighetsutøvelse. Videre skal prinsippene i §§ 8 til 12 om bl.a. kunnskapsgrunnlag, føre-var-tilnærming og samlet belastning legges til grunn som retningslinjer når Statsforvalteren treffer beslutninger som berører naturmangfold.

Vannforskriften

Vannforskriften inneholder forpliktende miljømål om at myndighetene skal sørge for at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2027 med mindre det er gitt unntak med hjemmel i forskriften § 9 eller § 10.

3.2 FNs bærekraftsmål

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. FNs bærekraftsmål ble vedtatt høsten 2015 og består av 17 mål og 169 delmål. Målene skal fungere som en felles global retning for land, næringsliv og sivilsamfunn. De handler om å oppnå bærekraftig utvikling langs tre dimensjoner: økonomisk, sosialt og miljømessig.

Norge er forpliktet til å jobbe for at verden når målene innen 2030. Regjeringens plan for å nå

bærekraftsmålene i Norge er lagt frem i Meld. St. 40 (2020-2021) «Mål med mening».

4 Statsforvalterens vurdering og begrunnelse

4.1 Mudring av stedlig sediment

Som nevnt i punkt 3 er det målt høye konsentrasjoner av enkelte stoffer i to av tre sedimentprøver. Vi anser alle sedimentene i tiltaksområdet som forurensede, jf. «det verste styrer»-prinsippet. Siden andelen av små partikler i sedimentene er stor, vurderer vi at det er en fare for oppvirvling og spredning av forurensede sedimentpartikler under mudring. Vi stiller derfor vilkår om bruk av siltgardin som skal omslutte hele tiltaksområdet, jf. vilkår 4. Vi vurderer at det ikke er tilstrekkelig med en siltgardin plassert i Indre Fiskåvann slik tiltakshaver foreslår i søknaden.

4.2 Mudring av tidligere utfylte steinmasser

Tiltakshaver opplyste i møte den 18.06.2024 at det kan være noe sediment oppå utfylte masser, men at det i så fall er små mengder. Siden sedimentene i tiltaksområdet er forurenset, kan vi forvente at forurensede partikler spres ut fra tiltaksområdet under mudring av steinmasser. Vi mener derfor det ikke er urimelig at siltgardin også brukes ved mudring av tidligere utfylte steinmasser og stiller vilkår om det.

4.3 Sprengning av steinblokker

Slik det fremkommer av søknaden, er det sannsynligvis noen få steinblokker som det kan være nødvendig å sprengne, men på grunn av usikkerheten søker AF Gruppen om tillatelse til å sprengne 250 m³ stein (dvs. alle steinmasser som skal mudres, søkes sprengt). I møte den 18.06.2024 nevnte tiltakshaver at det kan være aktuelt å bruke «hydraulisk sprengning». Slik vi forstår det, er denne metoden mer skånsom enn tradisjonell sprengning der det brukes sprengstoff siden man unngår vibrasjoner, støy og steinsprut. Vi stiller vilkår om at tiltakshaver velger en skånsom sprengningsmetode, jf. vilkår 3. Grunnet usikkerhet hvilken sprengningsmetode metode som skal benyttes, og omfanget av sprengningen, stiller vi vilkår om bruk av siltgardin også under sprengning. Vi forutsetter at behovet for sprengning begrenses i størst mulig grad, jf. uttalelse fra Kristiansand kommune oppsummert i pkt. 5 nedenfor.

4.4 Disponering av overskuddsmasser fra mudring

Overskuddsmasser fra mudring er i det aktuelle tilfellet å anse som næringsavfall, jf. forurensningsloven § 27a. Etter forurensningsloven § 32 første ledd er den klare hovedregelen at næringsavfall skal leveres til lovlig avfallsanlegg.

AF Gruppen søker om å fylle ut overskuddsmassene fra mudring (alle steinmasser og noe av stedlig sediment) og forflytte/arrondere stedlig sediment på bunnen på et større dyp. Vi vurderer at den omsøkte disponeringen av overskuddsmasser fra mudring faller under definisjonen av dumping siden det ikke er noe åpenbart formål å plassere massene akkurat der de søkes forflyttet². Dette gjelder både forskyving av stedlig sediment, pumping av sedimentmassene oppstrøms mudreområdet, og flytting av mudrede steinmasser på nordsiden av veifyllingen.

Når forurensede sedimentmasser først skal fjernes, er det etter vårt syn svært uheldig å disponere dem som omsøkt fordi det er sannsynlig at disponeringen vil medføre spredning av forurensning. Vi stiller derfor vilkår om at massene skal tas opp på land og leveres til lovlig avfallsanlegg, jf. vilkår 1.

---

² I forurensningsforskriften § 22-2 defineres dumping som enhver forsettlig disponering av avfall eller annet materiale i sjø eller vassdrag med det formål å bringe det av veien.

Dette er i samsvar med hovedregelen om at næringsavfall skal leveres til lovlig avfallsanlegg, jf. første avsnitt i pkt. 4.4.

Når det gjelder steinmasser, inkludert utsprengte steinmasser, vurderer vi at det i utgangspunktet er ikke-forurensede masser. De er i likhet med mudrede sedimentmasser definert som næringsavfall. Dette er samtidig masser som kan gjenbrukes ved å erstatte andre materialer, jf. forurensningsloven § 32 andre ledd. Vi viser til FNs bærekraftsmål 12 Ansvarlig forbruk og produksjon, særlig delmål 12.2 om å oppnå bærekraftig forvaltning og effektiv bruk av naturressurser innen 2030 og delmål 12.5 om å redusere avfallsmengden gjennom bl.a. materialgjenvinning og ombruk.

Tiltakshaver har ikke vurdert alternative måter å bruke mudrede steinmasser på, jf. e-post av 02.09.2024. Vi kan ikke se at gjenbruk i det aktuelle tilfellet ikke er mulig av hensyn til logistikk. Vi har heller fått informasjon fra tiltakshaver om at gjenbruk vil medføre uforholdsmessig store kostnader. Vi stiller derfor vilkår om at også steinmasser som mudres, skal tas opp på land og enten leveres til lovlig avfallsanlegg eller gjenbrukes på land, jf. vilkår 1. Vi minner om at gjenbruk på land må være avklart etter plan- og bygningsloven.

4.5 Avvanning av mudrede sedimentmasser

Avvanning kan være aktuell for mudrede sedimentmasser. Vi stiller vilkår om at avvanningen skal gjennomføres på en måte som ikke medfører forurensning, jf. vilkår 2. Når det gjelder overskuddsvannet fra avvanningen, vurderer vi at vannet kan inneholde en viss mengde miljøgifter, enten bundet til partikler eller i løst form ettersom sedimentene i tiltaksområdet er forurenset. Det er både et nasjonalt mål og et bærekraftsmål å redusere utslipp av helse- og miljøskadelige stoffer. Vi mener det er uheldig dersom forurensning tilføres vannforekomsten. På bakgrunn av dette mener vi at det er rimelig å stille krav om at overskuddsvannet fra avvanningen samles opp og leveres til lovlig avfallsanlegg, jf. vilkår 2. Dersom det kan dokumenteres at konsentrasjonen av miljøgiftene i overskuddsvannet ikke overskrider tilstandsklasse II (god) for ferskvann³, kan vannet ledes til resipienten.

4.6 Tidsperiode for gjennomføring av tiltakene

En hovedregel er at tiltak i vassdrag ikke tillates i perioden fra 15. mai til 15. september av hensyn til plante- og dyreliv, friluftsliv og rekreasjon. I denne perioden er også den biologiske produksjonen i vannmassene stor, og det er ikke ønskelig med negativ påvirkning av vannmassene. Vi fraviker ikke hovedregelen i det aktuelle tilfellet, jf. vilkår 11.

4.7 Naturmangfoldloven

Ifølge kartløsningen Naturbase kart er det ikke registrert viktige arter og naturtyper i Bukkesteinsvannet. Heller ikke tidligere gjennomførte undersøkelser i forbindelse med etablering av ny E39-trasé har vist at det finnes viktige naturverdier i vannforekomsten. Vi vurderer derfor at de omsøkte tiltakene ikke vil påvirke naturmangfold i nevneverdig grad, jf. naturmangfoldloven § 8, og vi foretar ingen vurdering av naturmangfoldloven §§ 9-12.

4.8 Vannforskriften

Tiltaksområdet ligger i vannforekomsten Bukkesteinsvannet med ID 021-11569-L i portalen Vann-nett. Vannforekomsten har moderat økologisk tilstand og god kjemisk tilstand per 09.09.2024.

---

³ Miljødirektoratet sin veileder M-608 «Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota – revidert 30.10.2020».

Ifølge Vann-nett er det forventet forringelse av miljøtilstanden grunnet nedadgående trend. Oppnåelse av miljømålet om god økologisk tilstand er utsatt til 2033.

Mudring og sprengning AF Gruppen søker om, er kortvarige engangstiltak. Vi vurderer at det er rimelig å anta at tiltakene ikke vil forringe miljøtilstanden i vannforekomsten i nevneverdig grad eller ha innvirkning på hvorvidt den når miljømålet eller ikke, jf. vannforskriften § 4. Vannforskriften § 12 kommer derfor ikke til anvendelse i det konkrete tilfellet.

5 Saksgang

Statsforvalteren sendte den 26.02.2024 søknaden på høring til berørte parter og aktuelle myndigheter. Uttalelsene vi har fått er oppsummert under.

NVE, 01.03.2024:

NVE har i brev av 12.02.2024 gitt uttalelse til dispensasjonssøknad i samme sak. De har ingen merknader til Statsforvalterens behandling av søknaden etter forurensningsregelverket.

Norsk maritimt museum, 04.03.2024:

Museet har ingen anmerkninger til tiltaket.

Kristiansand kommune, miljøvernheten, 20.03.2024:

Kommunen forutsetter avbøtende tiltak i forbindelse med mudringen for å forhindre spredning av forurensning. Når det gjelder sprengning av blokker, viser de til kommunens sak om dispensasjon fra planbestemmelse, hvor det blir fremstilt at deler av kanalen ikke kan sprenges ut uten at det blir utfordrende for brofundamentene. Videre forutsetter kommunen at relevante avbøtende tiltak for sprengning blir vurdert.

Agder fylkeskommune, bærekraftig utvikling, 22.03.2024:

Fylkeskommunen skriver at tiltaksområdet ikke ser ut til å inneha kvaliteter som tilsier at det er gyteområde for ørret, ut fra beskrivelsen gitt i søknaden. Men partikkelspredning i gjennomføringsfasen vil likevel kunne forringe nedenforliggende/utenforliggende gyteområder. Normalt settes det vilkår i en tillatelse etter forurensningsloven som begrenser dette tilstrekkelig til at også hensynet til fisk er godt nok ivaretatt. Under forutsetning av at det settes vilkår som begrenser uheldig partikkelspredning vil tiltaket dermed ikke kreve ytterligere behandling etter forskrift om fysiske tiltak i vassdrag.

Naturvernforbundet i Agder, 27.03.2024:

Naturvernforbundet mener at det må settes krav til tiltak for å begrense spredning av de forurensede sedimentene ved anleggsarbeidet og ved deponering. Deponering av sedimenter i tilstandsklasse III eller mer kan medføre spredning av miljøgifter, og det må derfor settes strenge krav for å minimere risikoen forbundet med dette. Å deponere de forurensede massene på dypere vann er en dårlig løsning med fare for akutte toksiske effekter. Det bør stilles krav til deponering på godkjent deponi.

6 Endring og omgjøring

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endringen ønskes gjennomført.

Statsforvalteren kan oppheve eller endre vilkårene i tillatelsen og om nødvendig kalle tillatelsen

tilbake med hjemmel i forurensningsloven § 18.

7 Ansvarsforhold og behandling av andre myndigheter

Dette vedtaket er gjort med bakgrunn i det vi i dag vet om området. Tiltakshaver, AF Gruppen, er ansvarlig for at tiltakene gjennomføres i henhold til vilkårene i tillatelsen. Denne tillatelsen fritar ikke tiltakshaver fra ansvaret for innhenting av tillatelse etter annet lovverk eller fra berørte grunneiere og rettighetshavere m.m. Tiltakshaver er selv ansvarlig når det gjelder andre brukerinteresser som kan bli berørt. Vi forutsetter at eventuelle privatrettslige forhold er avgjort før tiltakene finner sted.

Brudd på vilkår i en tillatelse kan medføre straffeansvar etter forurensningsloven, jf. § 78. For å sikre at bestemmelsene i forurensningsloven eller tillatelsen blir overholdt kan forurensningsmyndigheten fastsette tvangsmulkt til staten, jf. forurensningsloven § 73.

Vi minner for øvrig om meldeplikt til NMM ved eventuelle funn av kulturminner under anleggsarbeidet.

8 Klagerett

AF Gruppen og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtakene. En eventuell klage bør inneholde en begrunnelse og hvilke endringer som ønskes. I tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken, komme fram.

Klagefristen er tre uker fra dette brevet ble mottatt. En eventuell klage skal sendes til Statsforvalteren.

Med hilsen

Veronica Skjævestad (e.f.)
seksjonsleder

Ludmila Pechinkina
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

AF GRUPPEN NORGE AS	Postboks 6272 Etterstad	0603	OSLO
Naturvernforbundet i Agder	Postboks 718	4666	KRISTIANSAND S
Norges vassdrags- og energidirektorat	Postboks 5091, Majorstuen	0301	OSLO
Kristiansand kommune	Postboks 4	4685	NODELAND
Agder fylkeskommune	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Norsk Maritimt Museum	Postboks 720 Skøyen	0214	OSLO

Vilkår til tillatelsen til mudring og sprengning i Bukkesteinsvannet i Kristiansand kommune

1. Tillatelsen omfatter følgende tiltak i Bukkesteinsvannet ved gnr./bnr. 13/11 og 14/2 i Kristiansand kommune:

- a) mudring av inntil 250 m³ stedlig sediment
- b) sprengning av inntil 250 m³ større steinblokker i etablert kanal
- c) mudring av inntil 250 m³ stein, inkludert sprengte steinblokker i etablert kanal

Tiltaksområdet fremkommer av figur 1 i vedtaksbrevet.

Mengde av mudrede og sprengte masser og tidspunkt for mudring og sprengning skal loggføres.

Det er ikke tillatt å omplassere massene til større dyp. Alle masser fra mudring skal tas opp på land og leveres til lovlig avfallsanlegg. Steinmasser som blir mudret, kan gjenbrukes på land. Transport av massene skal skje på en slik måte at det ikke medfører forurensning under selve transporten.

Kopi av kvittering på levering av massene, ev. beskrivelse av hvor steinmassene er gjenbrukt, skal legges ved sluttrapporten.

2. Eventuell avvanning av mudret stedlig sediment skal ikke medføre forurensning. Overskuddsvannet fra avvanningen skal samles opp, prøvetas og leveres til et avfallsanlegg som har tillatelse til mottak av denne type avfall. Kopi av kvitteringen på levert avfall skal legges ved sluttrapporten.

Dersom tiltakshaver kan dokumentere at konsentrasjoner av miljøgifter i overskuddsvannet ikke overskrider grenseverdiene for tilstandsklasse II for ferskvann i henhold til tabell 3.1 i veileder M-608 «Grenseverdier for klassifisering av vann, sediment og biota – revidert 30.10.2020», kan utslippet ledes til resipient innenfor samme område der sedimentene er mudret og på innsiden av siltgarden.

3. Sprengning skal gjøres på en måte som minimerer spredning av forurensning og skal gjennomføres så skånsom som mulig for å minimere spredning av sprengstein og trykkbølger fra sprengstedet. Metode skal vurderes og velges ut fra massenes beskaffenhet.

Ved konvensjonell sprengning skal mengde sprengstoff dimensjoneres med den hensikt å redusere risikoen for påvirkning på ytre miljø.

4. Siltgarden skal brukes under tiltakene omfattet av tillatelsen. Den skal omsluttet hele tiltaksområdet og kontrolleres for funksjon.

Siltgarden skal ikke fjernes før arbeidene er avsluttet. Siltgarden skal fjernes slik at eventuelle partikler som har festet seg til den under arbeidene, ikke ruser av og spres i vannmassene.

5. Arbeidene skal utføres på en måte som minimerer risiko for skade og/eller ulempe for ytre miljø. Dersom det oppstår utilsiktede forurensningssituasjoner eller brukerkonflikter, skal arbeidet stanses

og korrigerende tiltak skal gjennomføres. Statsforvalteren må varsles ved alle forhold der tiltaket kan berøre miljøet negativt.

6. Tiltakshaver er ansvarlig for at vilkår i tillatelsen blir overholdt, og plikter å orientere entreprenør som skal gjennomføre tiltakene, om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidet. Den som utfører arbeidet, skal kunne fremlegge kopi av denne tillatelsen på arbeidslokaliteten, inntil tiltaket er avsluttet.

7. Minimum én uke før tiltakene iverksettes skal tiltakshaver gi beskjed til Statsforvalteren om dato for oppstart og hvem som er ansvarlig entreprenør. Oppstartsmelding sendes på e-post til sfagpost@statsforvalteren.no, saksnr. 2018/2177. Tiltakshaver skal også varsle Statsforvalteren når tiltakene er avsluttet.

Statsforvalteren kan føre tilsyn under arbeidene.

8. Tiltakshaver plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til internkontrollforskriften. Internkontrollen skal bl.a. sikre og dokumentere at tiltakshaver overholder krav i denne tillatelsen.

Tiltakshaver plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Alle avvik skal loggføres.

9. Vannkvaliteten skal ikke forringes, jf. vannforskriften § 4.

10. Den best tilgjengelige teknologien/metoden må benyttes i utførelsesfasen både mht. metode, kontroll og overvåkning, jf. BAT-prinsippet («Best Available Technology»).

11. Tiltakene skal ikke gjennomføres i perioden fra 15. mai til 15. september.

12. Tiltakshaver skal rapportere data fra utført prøvetaking i Miljødirektoratets fagapplikasjon Vannmiljø. Vannlokalitetskodene skal oppgis i sluttrapporten.

13. Statsforvalteren skal ha sluttrapport om arbeidene som er utført, innen to måneder etter at tiltakene er avsluttet. Rapporten skal dokumentere at vilkårene som er gitt i tillatelsen er overholdt.

14. Tillatelsen er gyldig i to år f.o.m. vedtaks dato.